

prof. dr hab. n. med. Katarzyna Wieczorowska-Tobis, Uniwersytet Medyczny w Poznaniu, kierownik Katedry i Kliniki Medycyny Paliatywnej i dr n. med. Anna Jakrzewska-Sawińska, Wiceprezes Zarządu Wielkopolskiego Stowarzyszenia Wolontariuszy Opieki Paliatywnej „Hospicjum Domowe”

Czego potrzebują seniorzy?

Streszczenie

Seniorzy są bardzo niejednorodną grupą; niejednorodną pod wieloma względami. Jednym z różnicujących seniorów parametrów jest wiek. Są w tej grupie zarówno osoby bardzo młode, właśnie wchodzące w tzw. wiek senioralny, jak i osoby ponad stuletnie. Nie trudno zdać sobie sprawę, że, potrzeby osób sześćdziesięcioletnich są z gruntu różne od potrzeb stuletnich.

Najważniejszą cechą różnicującą to czego potrzebują seniorzy jest stopień sprawności. Zwraca się uwagę, że w żadnej innej grupie wiekowej różnice sprawności pomiędzy dwoma osobami w tym samym wieku nie są tak znaczne jak właśnie wśród seniorów. Inne potrzeby mają seniorzy samodzielni, a inne ci z różnym stopniem niesprawności.

Jednak bez względu na stopień samodzielności wszystkie działania podejmowane przez nas w zakresie potrzeb seniorów powinny być skierowane na utrzymanie dobrej jakości życia. Tyle, że dobra jakość życia oznacza zupełnie coś innego dla osoby niesamodzielnej mieszkającej w domu pomocy społecznej, a coś innego – dla osoby sprawnej zainteresowanej poznawaniem świata.

Najważniejszym elementem jakości życia osób ze znacznym stopniem niesamodzielności jest zapewnienie zaopatrzenia w zakresie podstawowych i złożonych czynności życiowych czyli tych które umożliwiają nasze funkcjonowanie. Dopiero zaspokojenie takich potrzeb jak wstanie z łóżka, zjedzenie posiłku czy ubranie uwypukla potrzeby wyższe. Ważna jest dla tych osób poprawa samodzielności lub co najmniej jej utrzymanie; przy czym nie ma znaczenia czy osoby te mieszkają we własnych domach czy w instytucjach (np. dom pomocy społecznej czy zakład opiekuńczo-leczniczy). Zawsze konieczne jest, aby wszystkie podejmowane działania skierowane były na zachowanie maksymalnej autonomii. Należy więc osobom starszym w trudnych dla nich czynnościach pomagać, a nie ich wyręczać.

U osób samodzielnych w zakresie potrzeb życiowych podstawowych i złożonych pojawiają się potrzeby wyższe, w tym potrzeba samorealizacji. Dobre całościowe funkcjonowanie zwiększa świadomość siebie i znaczenia nabywa wówczas potrzeba własnego rozwoju. Wtedy w hierarchii potrzeb zaczynają dominować np. potrzeby kulturalne czy turystyczne.

Podsumowując, to czego potrzebują seniorzy w znacznym stopniu uwarunkowane jest indywidualnym kontekstem ich funkcjonowania i sprawności i z tego wszyscy powinniśmy zdawać sobie sprawę.